

Sygn. akt IX C 779/14

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu IX Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Piotr Łuczak

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2014 r. we W.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa S. K.

przeciwko B. W.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

postanawia:

udzielić powodowi zabezpieczenia roszczenia o uznanie za bezskuteczną umowy o podział majątku wspólnego z dnia 9 sierpnia 2012r. zawartej przez dłużnika W. W. z pozwaną B. W., poprzez zakazanie pozwanej zbywania i obciążania nieruchomości położonej przy ul. (...) we W., stanowiącej zabudowaną działkę gruntu o numerze(...), dla której Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...), do czasu prawomocnego zakończenia niniejszego postępowania.

UZASADNIENIE

Powód domaga się w niniejszej sprawie uznania za bezskuteczną umowy o podział majątku wspólnego, zawartej pomiędzy jego dłużnikiem, a pozwaną, z pokrzywdzeniem wierzycieli. W pozwie wniósł również o zabezpieczenie roszczenia przez ustanowienie zakazu dokonywania przez pozwaną jakichkolwiek czynności rozporządzających, zobowiązujących do rozporządzania oraz obciążających, a dotyczących nieruchomości stanowiącej zabudowaną działkę numer (...), położoną we W. przy ul. (...) do czasu prawomocnego rozpoznania niniejszej sprawy, ewentualnie wnosząc o ustanowienie hipoteki na tej nieruchomości do kwoty (...)zł.

Sąd zważył co następuje:

Wniosek o udzielenie zabezpieczenia zasługiwał na uwzględnienie w całości.

Stosownie do treści art. 730¹ § 1 k.p.c. strona może żądać udzielenia zabezpieczenia, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Z kolei zgodnie z § 2 art. 730¹ k.p.c. interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Z uwagi na twierdzenia powoda, który należycie podał i uzasadnił okoliczności, z których wywodzi roszczenie oraz dołączył do pozwu dokumenty potwierdzające te twierdzenia, Sąd przyjął, że na obecnym etapie postępowania uprawdopodobnione zostało roszczenie powoda o uznanie umowy o podział majątku wspólnego z dnia 9 sierpnia 2012r. za bezskuteczną w stosunku do powoda - w świetle przesłanek wynikających z art. 527 k.c.

Powód uprawdopodobnił mianowicie, że jest wierzycielem W. W., z tytułu udzielonej mu pożyczki w kwocie (...)zł, zabezpieczonej wekslem. Prawomocnym nakazem zapłaty z dnia 12 września 2012 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu nakazał dłużnikowi, aby zapłacił na tej podstawie powodowi kwotę (...)zł z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania. Jakkolwiek w niniejszej sprawie powód dochodzi ochrony tej wierzytelności jedynie w części, a mianowicie co do kwoty(...)zł, jednak jest to dopuszczalne w świetle poglądów wyrażanych w orzecznictwie sądowym.

Nie budzi także wątpliwości, że w dniu 9 sierpnia 2012 r. pozwana i dłużnik powoda zawarli umowę o podział majątku wspólnego, w związku z ustanowieniem w dniu 27 marca 2009 r. rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej.

Sąd miał na uwadze, że wierzytelność chroniona skargą pauliańską powinna istnieć zarówno w chwili dokonywania zaskarżonej czynności prawnej, jak i w chwili wytoczenia powództwa na podstawie art. 527 § 1 k.c. Bez znaczenia jednak jest to, że nakaz zapłaty stwierdzający wierzytelność został wydany już po zawarciu umowy małżeńskiej. Powód uprawdopodobnił bowiem innymi dokumentami istnienie wierzytelności z umowy pożyczki udzielonej dłużnikowi w wysokości (...)zł, której termin zwrotu został określony przez strony na dzień 31 sierpnia 2011 r.

Zdaniem Sadu, prawdopodobne jest również w świetle dołączonych do pozwu dokumentów, że na skutek podjęcia zaskarżonej czynności dłużnik stał się niewypłacalny, a pozwana uzyskała korzyść majątkową. Na skutek dokonania zaskarżonej czynności, pozwanej przypadły bowiem składniki majątkowe o wartości wskazanej przez strony w umowie na kwotę (...)zł, zaś dłużnik uzyskał składniki majątkowe o wartości (...) zł i dopłatę w wysokości (...)zł. Powód uprawdopodobnił, że nieruchomości i prawa majątkowe uzyskane w wyniku zaskarżonej czynności nie umożliwiają zaspokojenie wierzytelności ze względu na liczne egzekucje i obciążenie nieruchomości hipotekami w wysokości przewyższającej wartość tych składników majątkowych ustaloną w toku postępowań egzekucyjnych. Podobnie rzecz ma się z wierzytelnością o zapłatę kwoty (...)zł tytułem dopłaty. Jakkolwiek w notarialnej umowie o podział majątku strony oświadczyły, że pozwana wypłaciła tę sumę dłużnikowi powoda (co ten potwierdził), to jednak powód uprawdopodobnił, że zajęcia rachunków dokonywane w toku egzekucji już po zawarciu umowy również nie doprowadziły do zaspokojenia należności. Ponadto, przypadające dłużnikowi w wyniku podziału majątku, prawo do lokalu mieszkalnego przy ul. (...)zostało przekształcone w odrębną własność lokalu, a następnie zbyte na rzecz osoby trzeciej.

Mają zaś na uwadze materiał sprawy na obecnym etapie postępowania, należało dojść do wniosku, że uprawdopodobnione zostały również subiektywne przesłanki roszczenia pauliańskiego.

Po pierwsze, przesłanką roszczenia pauliańskiego jest również to, aby dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Sąd miał na uwadze, że dla skuteczności skargi pauliańskiej nie jest konieczne, by w zamiarze dłużnika leżało pokrzywdzenie wierzycieli ani też by zamiar ten skierowany był przeciwko określonemu wierzycielowi. Wystarczy, że dłużnik ma świadomość pokrzywdzenia wierzycieli. Świadomość taka istnieje, gdy dłużnik wie, że na skutek czynności prawnej określone aktywa wyjdą z jego majątku i że z tego powodu wierzyciele będą mieli trudności z zaspokojeniem, a w konsekwencji nastąpi ich pokrzywdzenie (A. Ohanowicz (w:) System prawa cywilnego, t. III, cz. 1, s. 948; M. Pyziak-Szafnicka (w:) System prawa prywatnego, t. 6, s. 1259). Do przyjęcia, że dłużnik dokonywał czynności ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, wystarczy by dłużnik takie pokrzywdzenie przewidywał w granicach ewentualności (wyrok SA w Poznaniu z 12 maja 2005 r., I ACa 1764/04, OSA 2006, z. 3, poz. 8). Nie jest przy tym konieczne, aby świadomość pokrzywdzenia dotyczyła konkretnego wierzyciela, w szczególności tego, który wystąpił ze skargą pauliańską. Wystarczy świadomość dłużnika, że czynność prawna przez niego dokonana może spowodować pokrzywdzenie ogółu jego wierzycieli (wyrok SA w Warszawie z 19 listopada 1997 r., I ACa 737/97, Apel. W-wa 1998, nr 4, poz. 36; L. Stecki (w:) J. Winiarz, Komentarz, t. I, 1989, s. 537; W. Popiołek (w:) K. Pietrzykowski, Komentarz, t. II, 2009, s. 214).

Z materiału zebranego w sprawie na obecnym etapie postępowania wynika zdaniem Sądu w stopniu prawdopodobnym, że dłużnik, który posiadał licznych wierzycieli i znaczne zadłużenie, dokonując podziału majątku wspólnego w taki sposób, że przypadły mu na wyłączną własność składniki majątkowej nie mogące być źródłem pełnego i skutecznego zaspokojenia wierzycieli, musiał działać ze świadomością ich pokrzywdzenia.

Po drugie, zgodnie z art. 527 § 1 in fine kc. w zakresie subiektywnych przesłanek skargi pauliańskiej jest to, aby osoba trzecia wiedziała o tym, że dłużnik działa ze świadomością pokrzywdzenie, co na etapie wniosku o udzielenie zabezpieczenia powód musi uprawdopodobnić. Takim środkiem uprawdopodobnienia jest jednak działające na korzyść powoda domniemanie wynikające z art. 527 § 3 kpc., zgodnie z którym w przypadku zawarcia czynności prawnej przez dłużnika z osobą pozostającą z nim w bliskim stosunku, domniemywa się że osoba ta wiedziała, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Skoro zaś strony umowy pozostawały w związku małżeńskim, podstawa domniemania została uprawdopodobniona.

Zdaniem Sądu, należy jednak zaznaczyć, że powyższe w żaden sposób nie oznacza stwierdzenia zasadności powództwa, co będzie wymagało prowadzenia dalszego postępowania dowodowego i zostanie przesądzone w orzeczeniu kończącym sprawę.

Zdaniem Sądu, powód uprawdopodobnił także interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, który wyraża się w tym, że brak zabezpieczenia może uniemożliwić lub poważnie utrudnić osiągnięcie celu niniejszego postępowania, którego ostateczną konsekwencją ma być umożliwienie powodowi zaspokojenia się z nieruchomości, której właścicielem jest obecnie pozwana (art. 532 kc.). Zdaniem Sądu, prawdopodobne jest, że w toku niniejszego procesu, pozwana może podejmować kolejne czynności mające na celu ukrycie nieruchomości, jako potencjalnego źródła zaspokojenia wierzytelności powoda. Trzeba przy tym zaznaczyć, że dla uprawdopodobnienia przesłanek zabezpieczenia nie jest konieczne zachowanie szczególnych przepisów o postępowaniu dowodowym (art. 243 k.p.c.), a powód podał takie twierdzenia odnoszące się do okoliczności, jakie nastąpiły już po zawarciu umowy i złożył takie dokumenty, które czynią je co do tej kwestii prawdopodobnymi. Pozwana po dokonaniu czynności podziału majątku zbyła jedną z dwóch nieruchomości uzyskanych drogą podziału. Ponadto nieruchomość przy ul. (...), której dotyczy wniosek o zabezpieczenie została obciążona nieodpłatną dożywotnią służebnością na rzecz córki pozwanej

Zgodnie z art. 755 § 1 pkt 2 kpc., jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych do zabezpieczenia roszczeń pieniężnych, a w szczególności może ustanowić zakaz zbywania przedmiotów lub praw objętych postępowaniem. Zdaniem Sądu w okolicznościach rozpoznawanej sprawy odpowiednim, a zarazem wystarczającym sposobem zabezpieczenia jest zakazanie pozwanej zbywania i obciążania nieruchomości, której dotyczy wniosek. W tej ogólnej formule sposobu zabezpieczenia mieszczą się zarówno czynności zobowiązujące, jak i rozporządzające które szczegółowo powód podał w żądaniu. Nie było zatem konieczne ich kazuistyczne wskazywanie w sentencji postanowienia.

Zdaniem Sądu zastosowany sposób zabezpieczenia uwzględniając interesy obu stron postępowania, zapewnia powodowi należyłą ochronę prawną, a pozwanej nie obciąża ponad potrzebę, co czyni zadość postulatowi wynikającemu z art. 730¹ § 3 kpc., nie pozbawiając jej prawa do władztwa nad rzeczą, jej posiadania, czy czerpania pożytków, a jedynie - czasowo - ograniczając możliwość obciążania i rozporządzania nieruchomością. Powodowi zaś taki właśnie sposób zabezpieczenia zapewni możliwość uzyskania wyroku pauliańskiego i jego wykonania w trybie art. 532 kc., bez ryzyka wytaczania kolejnego powództwa pauliańskiego przeciwko dalszemu nabywcy nieruchomości.

Zdaniem Sądu, uwzględnienie zasadniczego sposobu zabezpieczenia, o który wnioskował powód (zakaz zbywania i obciążania), będącego sposobem właściwym, skoro roszczenie pauliańskie jest roszczeniem niepieniężnym (choć majątkowym), nie było konieczne rozważanie zasadności wniosku co do żądania ustanowienia hipoteki przymusowej na nieruchomości, ze względu na ewentualny jedynie charakter wniosku w tym zakresie.

Mając na uwadze przytoczone argumenty, na podstawie art. 730 § 1 k.p.c. oraz art. 755 § 1 pkt 2 kpc. orzeczono jak w sentencji.

Z./

1) odnotować;

- 2) odpis postanowienia z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda oraz pozwanej (z pouczeniem o zażaleniu i odpisem pisma powoda z 9.05.2014r.);
- 3) wezwać pełnomocnika powoda do uzupełnienia braków formalnych pozwu przez podanie numeru PESEL powoda w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu pozwu;
- 4) dołączyć kwit opłat od pozwu (500 zł);
- 5) kal. 7 dni.

Sędzia: